

SELVITYS ALUEELLISEN VASTUUMUSEON EDELLYTYSTEN TÄYTTYMISESTÄ

Alueellisen vastuumuseon tehtävistä ja edellytyksistä säädetään museolaista annetun esityksen 8 §:ssä (HE 194/2018 vp). Edellytysten tulee täytyä hakemusta jätettäessä, jos kyseisessä kohdassa ei muuta ilmoiteta. Edellytysten täytyminen selvitetään kunkin museon hakeman vastuutehtävän osalta erikseen. Lomake täytetään vain museon hakemien vastuumuseotehtävien osalta.

Perustelu kirjoitetaan tälle lomakkeelle ohjeen jälkeen. Perustelu voi kussakin kohdassa olla pituudeltaan enintään 3000 merkkiä.

Liite liitetään varsinaiseen hakemukseen sähköisessä asiointijärjestelmässä.

1. Alueellisen museotoiminnan edistämistehtävä

1.1. Museon nimeäminen alueelliseksi vastuumuseoksi on toimialueen olosuhteiden ja 7 §:ssä säädettyjen tehtävien hoidon kannalta tarpeellista

edellytys täyttyy edellytys ei täyty

Perustelu:

- *selvitys olemassa olevien palveluiden määrästä ja tarjonnasta esitetyllä toimialueella*
Paikallismuseolle tarjotaan asiantuntijapalveluita ja museotoimintaa kehittävää koulutusta. Työtä tekee päätoiminen maakuntamuseotutkija sekä muu henkilökunta tarpeen mukaan. Helsingin kaupunginmuseo tarjoaa toimipisteissään alueellisena palveluna ilmaisia opastuksia toimialueelta tuleville ryhmille (98 ryhmää/ 1934 osallistujaa). Helsingin kuvio.fi sisältää kuvia toimialueelta ja ne ovat yleisön käytettävissä avoimena datana. Sivustolla oli 3 miljoonaa toimintoa (2018). Uudenmaan yhteisessä museoportaalissa oli 64 317sivun katseluja (2018).
- *selvitys tehtävää hakevan museon olemassa olevista, tehtävän hoidon kannalta olennaisista yhteistyö- ja sidosryhmäverkostoista*
Helsingin kaupunginmuseolla on yhteistyötä Uudenmaan liiton, Uudenmaan toisten maakuntamuseoiden, pääkaupunkiseudun toisten kaupunginmuseoiden kanssa ja Kotiseutuliiton kanssa. Maakuntamuseotutkija osallistuu HUS:in museotoimikunnan, Näkövammaismuseon museotoimikunnan, Keski-Uudenmaan kunnallisten museoiden yhteistyöryhmän sekä Avoin GLAM-verkoston toimintaan.
- *selvitys tehtävään hakevan museon olemassa olevista yhteyksistä esitetyn toimialueen kuntiin ja maakuntaan/maakuntiin*
Yhteydet toimialueen kuntiin tapahtuvat alueen kaupunginmuseoiden kautta. Helsingin kaupunginmuseo toimii yhteistyössä Uudenmaan liiton kanssa.
- *lyhyt kuvaus ja lukumäärä esittämällänne toimialueella toimivista muista ammatillisista ja ei-ammatillisista taidemuseoista ja muista keskeisistä taiteen alan toimijoista*

Alueella on 55 paikallismuseota, joista ammatillisia museoita on 27. Ammatilliset museot ovat kaupunkien museoita sekä säätiöiden ja yritysten ylläpitämiä erikoismuseoita. Alueen ei-ammattilliset museot ovat pääsääntöisesti erikoismuseoita. Museokenttä on tiheä ja alueellisen työn piirissä on hyvin erilaisia museoita.

Myös alueella sijaitsevat valtakunnalliset erikoismuseot osallistuvat maakuntamuseon järjestämään toimintaan.

1.2. Museolla on toimintaa ja palveluita koskeva alueellinen suunnitelma

edellytys täyttyy edellytys ei täyty

Alueellinen suunnitelma esitetään erillisellä liitteellä 2.

1.3. Museolla on riittävä asiantuntemus, tehtävien suorittamiseen tarvittava osaaminen ja toimialueen tuntemus

edellytys täyttyy edellytys ei täyty

edellytys täyttyy viimeistään 1.1.2020

Perustelu:

- *selvitys museon käytettävissä olevasta asiantuntemuksesta ja osaamisesta; museon asiantuntijatehtävää hoitavan vakinaisen henkilöstön tehtävänimikkeet, koulutus ja alan työkokemus.*

Helsingin kaupunginmuseolla on 62 vakituista vakanssia ja sen lisäksi vuosittain vaihtelevasti määräaikaista projekti- tai tuntityöntekijöitä.

Alueellista museotyötä tekee päätoiminen maakuntamuseotutkija, jonka koulutus on FM, museologian perusopinnot ovat suoritettuna. Työkokemusta on 7 vuotta museoalan asiantuntijatehtävistä.

Museon henkilöstössä on kattavasti eri osaamisalueet edustettuina: tutkimus, kokoelmatyö, yleisötyö, näyttelytoiminta jne.

- *lyhyt kuvaus esitetyn toimialueen tuntemuksesta*

Keski-Uudenmaan maakuntamuseona Helsingin kaupunginmuseo tukee paikallismuseoiden työtä ja toimii kulttuuriympäristön asiantuntijana alueellaan. Kaupunginmuseon toiminta alkoi 1911, ja Keski-Uudenmaan maakuntamuseona se on toiminut 1.5.1981 alkaen.

Museolla on vahva tuntemus alueen museoista ja kulttuuriympäristöistä.

- *mikäli edellytys täyttyy vasta 1.1.2020, tarkempi selvitys asiantuntemuksen ja osaamisen täydentämisestä sekä aikataulusta*

1.4. Museolla on toimialueeltaan riittävän kattavat kokoelmat, aineistot ja sisällöt

edellytys täyttyy edellytys ei täyty

edellytys täyttyy viimeistään 1.1.2020

Perustelu:

- *lyhyt kuvaus kokoelmien, aineistojen ja sisältöjen kattavuudesta esitetyn toimialueen osalta*
Helsingin kaupunginmuseo on keskittynyt Helsinkiin ja kaupunginmuseona toiminnan sisältö (kokoelmat, näyttelyt) on aina rajautunut Helsingin kaupungin historiaan ja alueeseen. Maakuntamuseon osalta työ on käsittänyt alan asiantuntijapalveluiden tarjoamista alueella.

Keski-Uudenmaan alueella on paljon ammatillisia museoita, jotka huolehtivat oman kuntansa historian tallentamisesta. HKM:n kokoelmissa on kuitenkin liittymiä Helsinkiä laajempaan alueeseen alueen muutoksen ja historialliseen kehityksen kautta.

- *mikäli kokoelmat ja aineistot eivät ole koko toiminta-alueen osalta museon omassa hallinnassa, tarkempi selvitys ja aikataulu miten pääsy alueellisesti merkittäviin aineistoihin on järjestetty*
Helsingin kaupunginmuseo tekee tiivistä kokoelmayhteistyötä alueen muiden museoiden kanssa.
Helsinkikuvia –verkkopalvelu sisältää kuvia myös maakuntamuseon toimialueelta.
Parhailaan selvitetään palvelun laajentamista pääkaupunkiseudulle.
Helsingin kaupunginmuseo tukee maakuntamuseona alueen muita museoita avaamaan kokoelmiaan Finnaan ja muihin verkkopalveluihin.

1.5. Museolla on edellytykset suoriutua alueelliselle vastuumuseolle 7 §:ssä säädettyistä tehtävistä

edellytys täyttyy edellytys ei täyty

Perustelu:

- *selvitys tilojen ja henkilöstön riittävydestä suhteessa tehtävien ja toimialueen laajuuteen*
Kaupunginmuseolla on päätoiminen maakuntamuseotutija ja muu henkilökunta osallistuu alueelliseen työhön tarpeen mukaan. Museon henkilöstöä on osallistunut alueelliseen museotyöhön laajasti koko museon henkilökunnasta.
Alueellisen museotyön tapaamisia ja koulutuksia on järjestetty museon eri toimipisteissä: Aleksanterinkadulla, Hakasalmen huvilalla, Korjaamolla sekä Turvalaakson kokoelmakeskuksessa.

2. Alueellinen kulttuuriympäristötehtävä

2.1. Museon nimeäminen alueelliseksi vastuumuseoksi on toimialueen olosuhteiden ja 7 §:ssä säädettyjen tehtävien hoidon kannalta tarpeellista

edellytys täyttyy edellytys ei täyty

Perustelu:

- *selvitys olemassa olevien palveluiden määrästä ja tarjonnasta esitetyllä toimialueella:*
Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunginmuseoiden kulttuuriympäristötiimit vastaavat palveluista Keski-Uudellamaalla.
- *selvitys tehtävää hakevan museon olemassa olevista, tehtävän hoidon kannalta olennaisista yhteistyö- ja sidosryhmäverkostoista:*
Kulttuuriympäristötiimillä on vakiintuneet yhteistyösuhteet toimialueen kuntiin (kaavoitus, rakennusvalvonnat), Uudenmaan Elyyn, paikallisiin yhdistyksiin ja toimijoihin. Uudenmaan kulttuuriympäristötyöryhmässä on museon edustus.
- *selvitys tehtävään hakevan museon olemassa olevista yhteyksistä esitetyn toimialueen kuntiin ja maakuntaan/maakuntiin:*
Vakiintuneet yhteydet muihin kuntiin paitsi Mäntsälään
- *lyhyt kuvaus ja lukumäärä esittämällänne toimialueella toimivista muista keskeisistä kulttuuriperintöalan toimijoista sekä kulttuuriperintökohteiden määrästä (kuten kaavasuojellut rakennussuojelukohteet, muinaisjännökset)*
Toimialueella on mittava joukko kulttuuriperintöalan toimijoita kuten kaupunginosayhdistykset, paikalliset seurat, Uudenmaan liitto, Ely.
Maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt sisältäen RKY-kohteet: 131.

Helsingissä suojeltuja rakennuksia ja alueita on noin 4000, Hyvinkää: 36, Järvenpää: 73, Kauniainen: 39, Kerava: n. 30, Mäntsälä: 24, Nurmijärvi n. 50, Tuusula: 118. Kiinteät muinaisjäännökset + mahdolliset kiinteät muinaisjäännökset + kulttuuriperintökohteet (lukuun ottamatta Espoon ja Vantaan kohteita): YHT. 999.

Espoo: 410 suojeltua rakennusta, 395 muinaisjäännöskohdetta. Vantaa: 365 suojeltua rakennusta, 369 muinaisjäännöskohdetta.

Suojeltujen rakennusten lisäksi on suuri joukko rakennuksia, joihin liittyy suojelutavoitteita ja joiden suojeluarvo arvioidaan tulevassa kaavoituksessa. Ko. kohteiden kulttuurihistoriallinen arvo otetaan huomioon korjaussuunnittelun ohjauksessa.

2.3.2. Museolla on toimintaa ja palveluita koskeva alueellinen suunnitelma

edellytys täyttyy edellytys ei täyty

Alueellinen suunnitelma esitetään erillisellä liitteellä 2.

2.3. Museolla on riittävä asiantuntemus, tehtävien suorittamiseen tarvittava osaaminen ja toimialueen tuntemus

edellytys täyttyy edellytys ei täyty

edellytys täyttyy viimeistään 1.1.2020

Perustelu:

Henkilötyövuosiarvio: 2020: 16, 2021:18

Nykytilanne: Helsingin kaupunginmuseo: YHT. 8: 1 kulttuuriympäristöpäällikkö, 3 rakennustutkijaa, 1 arkkitehti, 1 rakennuskonservaattori, 2 arkeologia. **Espoon kaupunginmuseo: YHT. 4.** 2 intendenttiä: arkeologinen tutkimus, kulttuuriympäristö- ja muinaismuistoasiat, 1 intendentti, arkkitehti, 1 intendentti kulttuuriympäristöasiat, rakennushistoriallinen tutkimus. **Vantaan kaupunginmuseo: YHT. 3:** 2 rakennustutkija, 1 arkeologi. **Koulutus ja kokemus ovat vaaditun mukaiset. Toiminta-alueen tuntemus on hyvä. Mäntsälän kunnan kulttuuriympäristöihin ja kunnan toimijoihin tutustutaan 2020 aikana. Keski-Uudenmaan arkeologisen kulttuuriperinnön vastuutehtävän täysipainoinen hoitaminen edellyttää uuden arkeologin vakanssin perustamista.**

- *selvitys museon käytettävissä olevasta asiantuntemuksesta ja osaamisesta; museon asiantuntijatehtävää hoitavan vakinaisen henkilöstön tehtävänimikkeet, koulutus ja alan työkokemus (eriteltynä arkeologian, rakennusperinnön, restauroinnin ja muun kulttuuriympäristötyön vaatima osaaminen).*
- *lyhyt kuvaus esitetyn toimialueen tuntemuksesta*
- *mikäli edellytys täyttyy vasta 1.1.2020, tarkempi selvitys asiantuntemuksen ja osaamisen täydentämisestä sekä aikataulusta*
- *arvio tehtäväkokonaisuuden hoitoon käytettävistä henkilöstöresursseista henkilötyövuosina*

	2020	2021	2022
arkeologia	6	6	6
rakennusperintö	9	9	9
restaurointi	1	2	2
muu ky-asiantuntijatyö		1	1
yhteensä HTV	16	18	18

2.4. Museolla on toimialueeltaan riittävän kattavat kokoelmat, aineistot ja sisällöt

- edellytys täyttyy edellytys ei täyty
 edellytys täyttyy viimeistään 1.1.2020

Perustelu:

- lyhyt kuvaus kokoelmien, aineistojen ja sisältöjen kattavuudesta esitetyn toimialueen osalta
 - mikäli kokoelmat ja aineistot eivät ole koko toiminta-alueen osalta museon omassa hallinnassa, tarkempi selvitys ja aikataulu miten pääsy alueellisesti merkittäviin aineistoihin on järjestetty
- Helsingin kaupungin museo: Kokoelmatietokanta täydentyy ja päivittyy ja rakennuskohtaisia tietueita siirretään Finnaan. Uuteen kokoelmahallintajärjestelmään siirtymistä valmistellaan 2019. Espoon ja Vantaan kaupungin museon omat tietokannat ja niiden tietojen siirto Finnaan on käynnistymässä. Kuntien kulttuuriympäristöinventointeja päivitetään säännöllisesti. Ne ovat saavutettavissa netin kautta ja joissakin kunnissa painettuna julkaisuna. Laajemmissa kaavahankkeissa tausta-aineistoksi syntyvät kulttuuriympäristö- ja ympäristöhistorialliset selvitykset. Nuoren rakennusperinnön inventoinnit ovat puutteellisia tai sektorikohtaisia. Rakennushistoriaselvityksiä edellytetään, jos rakennukseen suunnitellaan suuria muutoksia tai esim. käyttötarkoituksen muutosta.**

2.5. Museolla on edellytykset suoriutua alueelliselle vastuuseolle 7 §:ssä säädettyistä tehtävistä

- edellytys täyttyy edellytys ei täyty

Perustelu:

- selvitys tilojen ja henkilöstön riittävydestä suhteessa tehtävien ja toimialueen laajuuteen

3. Alueellinen taidemuseotehtävä

3.1. Museon nimeäminen alueelliseksi vastuuseoksi on toimialueen olosuhteiden ja 7 §:ssä säädettyjen tehtävien hoidon kannalta tarpeellista

- edellytys täyttyy edellytys ei täyty

Perustelu:

- selvitys olemassa olevien palveluiden määrästä ja tarjonnasta esitetyllä toimialueella
- selvitys tehtävää hakevan museon olemassa olevista, tehtävän hoidon kannalta olennaisista yhteistyö- ja sidosryhmäverkostoista
- selvitys tehtävään hakevan museon olemassa olevista yhteyksistä esitetyn toimialueen kuntiin ja maakuntaan/maakuntiin
- lyhyt kuvaus ja lukumäärä esittämällämme toimialueella toimivista muista ammatillisista ja ei-ammattillisista taidemuseoista ja muista keskeisistä taiteen alan toimijoista

3.2. Museolla on toimintaa ja palveluita koskeva alueellinen suunnitelma

- edellytys täyttyy edellytys ei täyty

Alueellinen suunnitelma esitetään erillisellä liitteellä 2.

3.3. Museolla on riittävä asiantuntemus, tehtävien suorittamiseen tarvittava osaaminen ja toimialueen tuntemus

edellytys täyttyy edellytys ei täyty

edellytys täyttyy viimeistään 1.1.2020

Perustelu:

- *selvitys museon käytettävissä olevasta asiantuntemuksesta ja osaamisesta; museon asiantuntijatehtävää hoitavan vakinaisen henkilöstön tehtävänimikkeet, koulutus ja alan työkokemus.*
- *lyhyt kuvaus esitetyn toimialueen tuntemuksesta*
- *mikäli edellytys täyttyy vasta 1.1.2020, tarkempi selvitys asiantuntemuksen ja osaamisen täydentämisestä sekä aikataulusta*

3.4. Museolla on toimialueeltaan riittävän kattavat kokoelmat, aineistot ja sisällöt

edellytys täyttyy edellytys ei täyty

Perustelu:

- *lyhyt kuvaus kokoelmien, aineistojen ja sisältöjen kattavuudesta esitetyn toimialueen osalta*
- *mikäli kokoelmat ja aineistot eivät ole koko toiminta-alueen osalta museon omassa hallinnassa, selvitys miten pääsy alueellisesti merkittäviin aineistoihin on järjestetty*

3.5. Museolla on edellytykset suoriutua alueelliselle vastuumuseolle 7 §:ssä säädettyistä tehtävistä

edellytys täyttyy edellytys ei täyty

Perustelu:

- *selvitys tilojen ja henkilöstön riittävyydestä suhteessa tehtävien ja toimialueen laajuuteen*